

فرهنگ نام‌های کهن و باستانی

استان یزد

نویسنده:

مصطفی پاشنگ

انستات آردن

سرشناسه	: پاشنگ، مصطفی، ۱۳۲۸
عنوان و نام پدیدآور	: فرهنگ نام‌های کهن و باستانی استان یزد / نویسنده: مصطفی پاشنگ
مشخصات نشر	: تهران، آرون، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۲۷۶ ص.
شابک	: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۳۱۷ - ۰۰۲ - ۷
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: نام‌های جغرافیایی - ایران - یزد(استان) - ریشه‌شناسی
موضوع	: Name, Geographical - Iran - Yazd(Province) - Etymology
موضوع	: نام‌های جغرافیایی - ایران - یزد(استان) - تاریخ
موضوع	: Name, Geographical - Iran - Yazd(Province) - History
رده‌بندی کنگره	: DSR ۲۰۶۱
رده‌بندی دیویی	: ۹۵۵ / ۳
شماره کتابخانه ملی	: ۸۸۰۲۶۰۴

فرهنگ نام‌های کهن و باستانی استان یزد

نویسنده: مصطفی پاشنگ

ناشر: انتشارات آرون

چاپ اول: ۱۴۰۱

چاپ صدف: ۱۰۰ نسخه

۱۴۵۰۰۰ تومان

نشانی: میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان وحید نظری،

نرسیده به خیابان منیری جاوید، پلاک ۱۰۵، واحد ۳ تلفن: ۵۱ - ۶۶۹۶۲۸۵۰

ایمیل: Arvannashr@yahoo.com وبسایت: www.Arvannashr.ir

شابک: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۳۱۷ - ۰۰۲ - ۷

به نام خداوند بخشندهی مهربان

فهرست مطالب

۵	چکیده
۷	بخش اول
۷	فهرست نام‌های کهن و باستانی استان یزد
۹۵	بخش دوم
۹۵	نام‌های کهن و باستانی استان یزد
۲۱۳	بخش سوم
۲۱۳	ویژگی نام‌های کهن و باستانی
۲۱۶	نمادهای آیین مهر
۲۲۰	نمادهای دوازده‌گانه‌ی آیین مهر
۲۲۳	نماد یکم: خورشید
۲۲۷	نماد دوم: زندگی
۲۳۱	نماد سوم: درخشانی
۲۳۶	نماد چهارم: زیبایی
۲۴۱	نماد پنجم: خوشبختی، فراوانی
۲۴۳	نماد ششم: کوه
۲۴۵	نماد هفتم: بالندگی
۲۵۰	نماد هشتم: آموزش، ساختن، نوآوری

- نماد نهم: ور = باغ = دارای سبزی..... ۲۵۴
- نماد دهم: کا = دوست داشتن..... ۲۵۶
- نماد یازدهم: توانمندی..... ۲۵۷
- نماد دوازدهم: ماته (طبیعت) آنچه که به چشم می‌آید..... ۲۶۱
- یا آنچه را که با چشم خود می‌بینیم..... ۲۶۱
- زندگی در استان یزد..... ۲۶۵
- زبان در استان یزد..... ۲۶۸
- ساختمان زبان پارسی..... ۲۶۹
- جایگاه‌های آموزش زبان پارسی در استان یزد..... ۲۷۰
- دیرینگی استان یزد..... ۲۷۱
- دست‌آورد..... ۲۷۳
- سخن پایانی..... ۲۷۳
- کتابنامه‌ها..... ۲۷۵

چکیده

هنگامی که سخن از نام‌های دوران کهن و باستان به میان می‌آید گوهر سخن آن است که این نام‌ها بخش بزرگی از اندام‌های زبانی را پیکر داده است که پارسی‌گویان آن روزگاران (دوران کهن و باستان) به زبان می‌رانده‌اند. بی‌گمان همین نام گزارش‌کننده‌ی دیرینگی و پیشینگی آن زبان که سال‌ها هم خواهند بود و با ریشه‌یابی و شناسایی تکواژهای هسته‌ای و تکواژهای ریشه‌ای این نام‌های دوران کهن و باستانی می‌توان به شناسایی زبان فرهنگ مردم آن روزگاران پی برد که در همین کتاب با نمونه‌های فراوان اندام‌های زبانی زبان فرهنگ گزارش شده است و آنچه که گزارش شده است ژرف‌ساخت زبان پارسی کنونی (نه فارسی) نامیده می‌شود.

در این کتاب زمینه‌ی سخن استان یزد است، سرزمینی که در هزاره‌های چهارم (پ.م) جزو کشور ایرام (درخشان آرامش دهنده) ایران پیش از هخامنشیان بوده است و در هزاره‌های چهارم (پ.م) تا ۵۵۰ (پ.م) گسترش دهنده‌ی آیین مهر با زبان پارسی بوده است و این سخن از آنجا نمایان است که گروه فراوانی از نام‌های کهن و باستانی این سرزمین از پیوند (خا = خورشید) (خور = خورشید) با اندام‌های دیگر زبانی ساخته شده است و این نام‌ها در (نماد یکم) از نمادهای دوازده‌گانه‌ی آیین مهر با ۳۱ نام در همین کتاب با جایگاه و شهرستان آن گزارش شده است.

از سوی دیگر از دیدگاه فرهنگی و زبان فرهنگ استان کنونی یزد در دوران تاخت و تاز تازیان و جنگ‌های خونین میان پارسیان و تازیان که سرانجام به پیروزی تازی‌گرایان

انجامیده است، آسیب‌های فراوان دیده است. از سوی دیگر پسماند تازیان یا تازی‌گرایان بدون هیچگونه سدّ راهی با نیرنگ‌های زبان‌شناسی بر پیکر فرهنگ و زبان این سرزمین تاخته و گروه فراوانی از نام‌های کهن و باستانی این سرزمین را با کم‌خردی و زبان‌شناسی به گونه‌ای خنده‌دار دگرگون کرده‌اند و بخش‌های کوتاهی از اینگونه ویرانگی‌ها هم در این کتاب گزارش شده است.